

УДК 908(477)

Приблуда Л. М., асистент

Пінчук В., студент

Національний університет харчових технологій
(НУХТ), м. Київ

ДИНАМІКА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Вступ. Кожна нова доба породжує нові орієнтири. Ціннісна динаміка – потужний фактор політичних економічних, моральних, соціокультурних змін. Оновлення цінностей стосується не стільки змісту, стільки структури, тобто їх ієрархічного співвідношення у свідомості людини.

Актуальність теми. Система ціннісних орієнтацій виражає змістовне відношення людини до соціальної дійсності і в цій якості визначає мотивацію її поведінки, робить істотний вплив на усі сторони її діяльності. Це складний соціально-психологічний феномен, що характеризує спрямованість і зміст активності особи, визначає загальний підхід людини до світу, до себе, надаючи сенс і напрям особистим позиціям, поведінці, вчинкам.

Методи та матеріали. У дослідженні використаний описовий метод, метод порівняння та зіставлення. За матеріал взято інформацію зі статті Ю.А. Бабенко, О.В. Савчук (див. список літератури).

Результати та обговорення. Сучасні суспільно-політичні та культурно-економічні процеси в українському суспільстві змінили соціальне та матеріальне становище молодих людей. На сучасному етапі розвитку країни поживалися дослідження цінностей та ціннісних орієнтацій сучасної української молоді. Поняття «цінність» та «ціннісні орієнтації» є предметом широких теоретичних та емпіричних досліджень різних наукових спрямувань [1]. Цінності та ціннісних орієнтацій досліджені у наукових працях Балакірєва О. М., Бабенко Н.Б., Морозова Л.П., Новікова Л.Г., Панченко Л.П., Сорокіна Н.Д., Щєпова Д.Р., Шкурінова В.Н. та ін.

Система ціннісних орієнтацій має багаторівневу структуру. Вершина її – цінності, пов'язані з ідеалами і життєвими цілями особи. О. В. Савчук підкреслює: «Як елемент структури особи, ціннісні орієнтації характеризують внутрішню готовність до здійснення певної діяльності по задоволенню потреб і інтересів, вказують на спрямованість її поведінки. Оскільки набір цінностей, які засвоює індивід в процесі соціалізації йому «трансляє» саме суспільство, дослідження системи ціннісних орієнтацій молоді виявляється особливо актуальною проблемою. Вивчення ціннісних орієнтацій, що наявні у сучасному суспільстві потребує з'ясування природи, характеру та механізмів процесів, що відбуваються. Аналіз соціально-політичної та економічної ситуації в Україні свідчить, що змін зазнає вся система, всі види суспільних відносин, тобто процеси змін носять загальний, всеохоплюючий характер і по своїй природі можуть розглядатись як глибока трансформація суспільства» [3, с. 60].

Соціальне самопочуття молоді є одним з головних показників розвитку суспільства. Щоб формування молоді відбувалося адекватно суспільним процесам, необхідно визначити її роль і місце в суспільстві, з'ясувати її проблеми, визначити цінності та ціннісні орієнтації молодих людей. Молодь як соціально-демографічна група переживає період становлення соціальної зрілості, адаптації в соціумі та життєві зміни. Молода людина проходить первинний етап сімейної та позасімейної соціалізації, процеси становлення особистості шляхом навчання, засвоєння цінностей і норм, установок зразків поведінки, прийнятих у даному суспільстві [1].

В умовах демократичного розвитку українського суспільства великого значення надається формуванню духовно-культурних цінностей та ціннісних орієнтацій сучасної української молоді, розвитку української мови, народних традицій, звичаїв, обрядів тощо. У дослідженні нам необхідно було з'ясувати у молоді, які з наведених ознак найбільшою мірою ріднять їх з українським народом. На фоні процесів глобалізації в житті суспільства сім'я є головним елементом у національному вихованні особистості, носієм національних традицій, котрі протягом століть допомагали формувати широкий духовний світ, високі моральні цінності, виховувати працелюбність, повагу до старших, любов до рідного краю. Сімейні традиції відіграють важливу роль у виробленні духовної культури народу [1].

Висновки. Інтерес дослідників до проблеми цінностей та ціннісних орієнтацій української молоді є результатом більш поглибленого розуміння природи людського пізнання, яке в процесі трансформації набуває нових ознак та допомагає особистості пристосуватися до якісно нових соціально-культурних умов життя.

Література:

1. Бабенко Ю.А. Ціннісні орієнтації сучасної української молоді: за результатами дослідження // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/lenovo/Downloads/64-216-1-PB.
2. Савчук О.В. Динаміка ціннісних орієнтацій сучасної молоді // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.socd.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopen/actprob16_60-67.